

328

Codel. CXLI. et CXLII. n. s.

Cod. CXLI.

Chartae: 4. Loc.: 14.

Comentarius  
in epistolas.

Commentarius in epistolas a dominica Pas-  
chatis usque ad ultimam Pentecostes.  
Compacturae manus coeva adscripsit: "Ex-  
positio Epistolarum pars estivalis." Initium  
est: "Expurgate vetus fermentum etc. Quia  
domino largiente." An unus, et cuius sit  
authoris difficile est dicta; litterarum enim  
character varius, et quae post codicis medi-  
um occurrunt, undequaque ex plurimorum autho-  
rum commentariis videntur corrala. Ad  
oram inferiorem saepius deprehenditur no-  
ta annorum 1393 & 95. apposita festis v.g.  
S. Martini. Exaltat: S. crucis etc. quibusan-  
tis procul dubio, dum ad populum diceret  
hoc commentario fuerat usus.

Cod. CXLII.

Chartae: 4. Loc.: 15.

S. Bernardi  
Stimulus amo-  
ris.

1a-37b

Stimulus amoris S. Bernardi. In codice  
nostro S. Bernardo tribuitur; inscriptio  
enim est: "Incipit stimulus amoris S. Ber-  
nardi." Sed perperam. Habetur quidem  
inter opera S. Bernardi edit: Mabill. Sanj.  
Fol. 1719. Vol. II. p. 662. Sermo de vita, et  
pass. Domini, qui sub titulo: Stimulus amo-  
ris S. Angelus a Trithemio, Bellarmino, et aliis

A  
7. 2.Tracta  
sacram  
de ofi  
dota

38a-

## Seitenstetten, Benediktinerstift, Cod. 142

[Rudolf Kapeller-Maximilian Pampichler]: Codicum Manuscriptorum Bibliothecae Seitenstettensis Tom. I (Cod. 1-200) (handschriftlich) [um 1800], 329.

Cod. CXLII. n. 2.

329

is adscribitur; verum hoc longe diversum  
a nostro est opus, ut conferenti patebit.  
Stimulus noster amoris iuxta praefationem  
quae incipit: Liber iste qui stimulus amoris  
"in dulcissimum", tribus constat partibus, qua-  
rum prima incipit: "currite gentes undique"  
et typis impressus legitur inter opp. S. Thomae  
Bonaventurae / Lugd. 1668 Fol. / T. 7. p. 192.  
Verum nec huic tuto adjudicari potest, se-  
necdictus enim a Cavalerio in Prodro-  
mo ad opp. S. Bonaventurae col. 403 supposititium  
habet, et compilationem esse autumat F. Hen-  
rici de Balma ord. Min. Vide etiam, quae  
idem in eodem prodro-mo ex Gersono asserit  
col. 229.

Henr. de Balma

2.

Tractatus de  
Sacramentis seu  
de officio sacer-  
dotis.

Tractatus de Septem Sacramentis. Titulus  
est: "incipit tractatulus parvus pro infor-  
matione simplicium sacerdotum de Septem  
Sacramentis". In praefatione, quae inci-  
pit: Quoniam officii sacerdotalis exerci-  
tium, re acturam author ait de divinorum  
officiorum celebratione, de sacramentorum  
collatione, et de populi catholici instructio-  
ne, quibus totum opusculum absolvitur.  
Prima partis verba initialia sunt: "Septem  
sunt itaque hoc canonice". Idem est opus,  
quod Kropffius exhibet in Bibl. Mellic. p. 61.  
et Quetif inter supposititia S. Thomae collocat.

38a - 60a



## Seitenstetten, Benediktinerstift, Cod. 142

[Rudolf Kapeller-Maximilian Pampichler]: Codicum Manuscriptorum Bibliothecae Seitenstettensis Tom. I (Cod. 1-200) (handschriftlich) [um 1800], 330.

330.

Cod. CXLII. n. 3-5.

Corat in edit: opp. S. Thomae Aquin. Paris:  
Fol. 1660. T. 20. p. 373, multis tamen saltem quod  
ad verba mutatis.

3

Tractatus de de-  
cem praeceptis.

60b-64a

Tractatus de decem praeceptis. Initium est:  
"Si vis vitam ingredi serva mandata Mt XIX  
Notandum ergo, quod X sunt et. Cuius praecep-  
to annexa sunt interrogationes poenitenti-  
as proponenda. Totum compilatio est dictorum  
seu Sententiarum S. Patrum de his praeceptis.

4

Glosa de orati-  
one dominica.

64a-67b

Glosa de oratione dominica. Rubrica prae-  
missa est: "Sequitur nunc modicum de oratio-  
ne Dominica. Initium est: "Thomas de Ag.  
"dicit Pater non Dominus". Nil aliud conti-  
net quam congestas S. Patrum sententias  
de Septem petitionibus orationis dominicae.  
In fine additur: "Explicit glosa super domi-  
nica oratione satis pulchra."

5

De interrogatio-  
nibus confessionis  
et orationis.

67b-79b

De interrogationibus confessionum in poeni-  
tentes faciendis, tam conjugatos, quam solu-  
tos. Item modicum de Baptismo, modicum  
forma corporis, et sanguinis, et consecrati-  
onis. modicum de indulgentiarum partici-  
patione, et de octo turpitudinibus  
conjugatorum. Haec omnia breviter ita  
expediuntur, ut privatis notaminibus a  
quodam animarum curatore congestis simi-  
lia videantur.

## Seitenstetten, Benediktinerstift, Cod. 142

[Rudolf Kapeller-Maximilian Pampichler]: Codicum Manuscriptorum Bibliothecae Seitenstettensis Tom. I (Cod. 1-200) (handschriftlich) [um 1800], 331.

Cod. CXLII. n. 6.

331.

Liber contra  
Iudeos.In libris Regum  
nil tale legitur.

792-1012

Liber contra Iudeos. In praefatione, qua  
post brevem capitulorum elenchum incipit.  
"Legitur in libro Regum quod rex asyrenus  
Metha Regina Varti elegit heffer et dicit  
author in praefenti opere dialogum exhiberi  
iudeum inter et Christianum. Una, ait, perso-  
na hic loci iudei sive heretici, qui autem  
nihil aliud sentit, nisi grossa. Alia est perso-  
na clericus Christianus et fidelis heresiburre,  
virtens per subtiliora. Intitulatur autem iste  
liber, liber contra iudeos, quia agit contra  
eos etc. Caput primum agit de Trinitate,  
et incipit. "Iudeus autem dicit vos Christiani etc.  
Huius librum excipit alius ejusdem argumenti,  
qui inscribitur. Incipit alius libellus inti-  
tulatus contra iudeos, ac ejus praefatio in-  
cipit. "Paulisper enim transiens verperi  
verba sapientum. Coetenim cum opere pri-  
ori maximam partem convenit, ejusdemque  
videtur esse authoris mihi adhuc ignoti.



## Seitenstetten, Benediktinerstift, Cod. 142

[Rudolf Kapeller-Maximilian Pampichler]: Codicum Manuscriptorum Bibliothecae Seitenstettensis Tom. I (Cod. 1-200) (handschriftlich) [um 1800], 332.

332.

Cod. CXLII. n. 7. 8.

7

Tractatus de  
7 sacramentis. 1018-1152  
Tractatus de septem sacramentis. Praefatio bre-  
vis incipit: "Ad evidenciam sacramentorum  
nove legis." Caput primum inscribitur: "Ap-  
pstinus valet contra peccatum originale"  
ejusque verba initialia sunt: "Amanta-  
nus autem approprians vulnerato." Ad  
calcem additus est elenchus capitulorum.

8

S. Bernardi  
Soliloquium. 1152-1272

Soliloquium S. Bernardi. Titulus est: "In-  
cipit Soliloquium S. Bernardi abbatis et  
primo de consideratione quid sit homo in  
se ipso." Opus ipsum incipit: "Multi mul-  
ta sciunt, sed se ipsos nesciunt." Satis  
notum est, sed cuiusam tribuendum sit ad-  
huc incertum. Ceterat inter opera Hugo-  
nis de S. Victore, Mogunt. 1677 fol. P. E.  
p. 87. Legg: ubi liber primus de anima dici-  
tur. At ipse editor Thomas Gartonius  
de Bagnacaballo patet hunc librum et  
in nonnullis Codicibus S. Bernardo adin-  
bi, et a phrasi Hugonis discrepare. Re-  
peritur quoque inter opera S. Bernardi Par.  
1717 fol. curante Mabillonio T. 5. col. 332 sub  
titulo: Meditationes piissime de cogniti-  
one humana conditionis, sed a viro docto  
inter Bernardo aliena rejectam et rationis  
bus certe non commendis, imo & de de Ha-  
gone auctore dicit: Quamquam nec illig-  
esse videantur. Cujusmodi igitur sit, per

Tempu  
stus Pat

1272-

S. Bern  
gradis  
disce

1302-

Cod. CXLII. n. 9. 30.

333.

parentis, id certum est codice nostrum et in numero capitulorum a praefatis editionibus differre, et ultimum de gaudio aeterno in illis desiderari. Additus est in calce capitulum eleticus, quem excipiunt nonnulli verget de sacrificio missae, et alia notata de virtutibus.

L

Exempla de vitis  
Patrum.

1274-1302

Exempla de vitis Patrum. Inscriptio est: "Incipiunt quedam exempla de vitis patrum"; initium: "Quidam Senex habebat a cella sua aquam." Sunt narrationes per breves et actibus veterum anachoretarum, aliorumque defunctorum, maximam partem nullam fidem merentes.

TO

S. Bernardi de 4  
gradibus spiritualis  
exercitii.

1306-1320

S. Bernardi Tractatus de quatuor gradibus spiritualis exercitii. Rubrica praemittitur haec: "Incipit nunc consequenter alius tractatus beati Bernardi de quatuor gradibus spiritualis exercitii." Octo absolvitur capitulis, quorum primum hos gradus describens incipit: "Cum die quadam corporali manuum labore occupatus." Reperi hoc opusculum in edit. opp. S. Augustini Paris. Fol. 1885 T. 6. in append. pag 183. sub titulo: Scala paradisi. Est etiam inter opera S. Bernardi Appoititia curante Mabillonio, Vol. 2. T. 4. p. 324. sub titulo: Scala claustralium, sive tractatus de modo orandi, ubi doctus hic editor sequentia praefatur: "In codice ms. Cartusie Colonienfis, Guigoni, an Cartusiae majoris Priori quintoties."



334.

Cod. CXLII. n. 33.

„ truitur. Calat aliud ejusdem argumenti opuscu-  
 „ lum apud Chiffletiam in Manuali Solitario  
 „ de quadruplici exercitio cellae, sub nomine alterius  
 „ Guigonis ad Priorem et Cartusienfes Willelhamen-  
 „ sis: ubi quatuor cellae exercitia explicantur,  
 „ tria quidem prima eadem quae hic, nempe lectio,  
 „ meditatio, oratio; sed quartum, actio pro consen-  
 „ satione, quae praefertur in hoc tractatu, cuius  
 „ inscriptio sic se habet in codice Colonienfi.  
 „ Hac Mabillonius. Praefatus itaque tractatusque  
 „ in predictis editionibus epistola Guigonis ad  
 „ Gervasium fratrem praestit, perfin ad eruditiss.  
 „ Guigo Cartusius. Guigoni Cartusia majoris Priori, qui obiit  
 „ anno 1188, adjudicatur. In codice autem  
 „ nostro haec epistola, uti et maxima pars ea-  
 „ demis octavi, et sequentium desiderantur.

Guigo Cartusius.

11.  
 ———

Liber de dictis,  
 et doctrina S.

133a-149a

Liber de dictis, et doctrina Sanctorum. Ti-  
 „ tulus, qui simul vices praefati uniuslibet  
 „ est: „ Incipit pius libellus, in quo de dic-  
 „ tis Sanctorum et doctrina et maxime sancti  
 „ thome recollecta sunt quaedam communia  
 „ et grossa pro novis predicatoribus et fratri-  
 „ bus simplicibus quorum capacitas non ex-  
 „ tendit ad subtilia et majora quae etiam  
 „ siue et habere necessarium valde est, et  
 „ in promptu tenere cum sint quasi rudimen-  
 „ ta theologiae et frequenter occurrant, et  
 „ seculares de his plures faciant quaestiones.  
 „ Sumitur autem principium a gratia, quaedam  
 „ esse spirituale etc. Totum constat capitulis

Bern-  
 tatus d-  
 re Ch-  
 1496

## Seitenstetten, Benediktinerstift, Cod. 142

[Rudolf Kapeller-Maximilian Pampichler]: Codicum Manuscriptorum Bibliothecae Seitenstettensis Tom. I (Cod. 1-200) (handschriftlich) [um 1800], 335.

Cod. CXLII. n. 12.

335<sup>c</sup>

24, quorum primum agit de gratia, et incipit: "Haec scia dicitur uno modo bona voluntas". In hoc opusculo continentur non tantum theologiae & moralia, sed etiam historica, chronologica, geographica etc: ut ex praefixo capitum elencho conspiciere licet. Cuius hujus compilationis auctor vit, mihi adhuc ignotum.

12.

Bernardi Tractatus de corpore Christi.

1496-1526

Tractatus S. Bernardi de corpore Christi. Inscriptionem praefert: "Incipit tractatus beati Bernardi de corpore Christi; operisque initium est: "Pater sanctissime petre audi quid loquatur dominus." Vtrum inter opera S. Bernardi, quae edidit tam genuina, quam spuria Mabillonius, frustra quaeritur; his itaque, an illis adnumerandus sit, meum non est decidere. Astat idem tractatus ms. in cō, dice **XCVI**. n. 6. sed mutilus. In fine addit libranus: "Ffinivi hunc tractatum cum magno tedio quia exemplare incorrectum habui, ideo subicit se correccioni."



336.

Cod. CXLII. n. 53.

13

Testamenta XII. Testamenta XI. Patriarcharum a Roberto Lin.  
 Patriarcharum, colnienſi Episcopo ex graeco in latinum transla-  
 Roberti Lincoln. ta. Titulus praemittitur sequens: Incipiunt  
 154a-187a Testamenta duodecim Patriarcharum trans-  
 lata de greco in latinum per dominum G.  
 monensem Episcopum Testamentum primum Ru-  
 ben de his que in mundo habuit de cavenda  
 fornicatione. Operis ipsius initium est: Trans-  
 scriptum Ruben quaecumque mandavit filius  
 cui priusquam moreretur, in centesimo XXV.  
 anno vite ipsius, post annos duos mortis Josephi  
 etc. Opus istud saepius prolo submissum ele-  
 gantissime prodit cura Cnesti Graeci T. I. spi-  
 cil: S. Latrum una cum textu graeco, et an-  
 notationibus, quam editionem repetit Fabri-  
 cius in codice Pseudepigrapho V. T. II. pag.  
 496 legg. Caveus script: eccl: p. 57 hanc de  
 cofert censuram: Liber hanc ineptus non  
 vacat, plurimis tamen ethicis praeceptis  
 iisque melioris quidem nota passim refertus  
 In eo singuli ex duodecim Jacobi filii jam,  
 iam morituri, ad adstantem progeniem de  
 virtutis alicujus studio, vel vitii fuga verba  
 facere finguntur, ac istiusmodi praecepta ne-  
 potibus suis Testamenti vice delegant. De  
 authore, ejusque aetate inter eruditos non,  
 dum satis constat. Ante Origenem flom,  
 isse certum est, a quo citatur in homilia  
 in Josuam circa finem. Unde Caveus l. c;  
 hac Testamenta saeculo II exeunte, Dodwellus  
 vero in litteris ad Grabeum datis saeculo I  
 condita esse coniecit, quia stilus plane est  
 hellenisticus, qualis inter ipsa saeculi II initia  
 in usu esse desit. Ambo autem in eo conver-

## Seitenstetten, Benediktinerstift, Cod. 142

[Rudolf Kapeller-Maximilian Pampichler]: Codicum Manuscriptorum Bibliothecae Seitenstettensis Tom. I (Cod. 1-200) (handschriftlich) [um 1800], 337.

Cod. CXLII. n. 13.

337

, niunt, Judeum quendam ad Christianam fidem  
 conversum eorum authorem fuisse, quia in  
 iis talia de Messia, et novi testamenti statu  
 leguntur, quae notitiam Iudeorum longe ex-  
 cedunt. Grabeus autem in praefatione  
 ad suam editionem evincere conatur testa-  
 menti praedicta primum idiomate haebes a  
 Iudeis ante Christum natum litteris consi-  
 gnata, posthac autem a Christiano hinc  
 inde interpolata esse. Quis verterit in  
 graecum non liquet; codici enim M. 1. 12. 75.  
 Bibl. Bodlej. qui S. Joannem Chrysostomum  
 translatores nominat laudis fides habenda  
 est, utpote suffragantibus aliorum testimo-  
 niis omni ex parte definitis. Certus est  
 autem author versionis latinae, nempe Ro-  
 bertus Groothead, Anglus, Episcopus Lin-  
 colniensis, qui eam anno 1242 adornavit,  
 adjuvante magistro Nicolao Graeco, Cle-  
 rico Abbatis Albani, ut ait Mathaeus Pa-  
 ris, ad A. C. 1242. p. 594.



## Seitenstetten, Benediktinerstift, Cod. 142

[Rudolf Kapeller-Maximilian Pampichler]: Codicum Manuscriptorum Bibliothecae Seitenstettensis Tom. I (Cod. 1-200) (handschriftlich) [um 1800], 338.

338.

Cod. CXLII. n. 14. 15.

14.

S. Bernardi Tract.  
de Conscientia.

1872-1884

S. Bernardi Tractatus de conscientia.  
 Pubrica est. Incipit tractatus de conscientia  
 beati Bernardi Abbatis. Initium: Conscien-  
 tia in qua anima perpetuo est mansura.  
 Citat hoc opus inter opp. S. Bernardi cur.  
 Mabill. V. 2. T. 5. p. 349 sub titulo: de Sono  
 interiori, seu conscientia edificanda; item in  
 ter opp. Hugonis de S. Victor. T. 2. p. 112. ubi  
 librum tertium de anima constituit. In  
 codice autem nostro a capite usque ad calcem  
 mutilum exhibetur; deest enim prologus,  
 et de reliquis capitibus non nisi unum al-  
 terumve legitur excerptum. Mabillonius  
 l. c. illud tribuit cuidam monacho Cister-  
 ciensi, Bernarulo aequali.

13.

Varia.

191a-219a

Qua hoc numero continentur notamina  
 esse videntur cuiusdam alumni Ord. S. Mir. ad  
 usum privatum saeculo 15. congesta, tanquam  
 brevia sunt, et diversa, ut soliaiori reco-  
 gnitione haud digna iudicem, sufficiat igitur  
 singulorum capitum praecipuas tetigit  
 inscriptiones. Sunt autem sequentes: Re-  
 gulae observanda in abolutione ab exco-  
 municationis vinculo; aliae regulae, et sta-  
 tuta quae spectant ad Primarios Ordinis Ro-  
 ma Regentes; varii casus morales Sanae, vel  
 Episcopis reservati; forma abolutionis, in qua

Joannis  
Compe-  
tri I. d.

Liber

1a-

Vocabu-  
leu p-  
juris

85a-

## Seitenstetten, Benediktinerstift, Cod. 142

[Rudolf Kapeller-Maximilian Pampichler]: Codicum Manuscriptorum Bibliothecae Seitenstettensis Tom. I (Cod. 1-200) (handschriftlich) [um 1800], 339.

33

Cod. CXLIII. n. 1.2.

339.

Gregorii XII mentio fit: Catracta de decre-  
talibus; Decretorum materia, et alio  
jurium; De executione remissionis inquali-  
teris causa ad partes decreta; demum do-  
cumenta ad vitandam irregularitatem

Cod. CXLIII.

Chartac: 4. Locc: 13.

A  
73.

1.

Joannis de Fonte  
Compendium  
libri I Sententiarum

Seitenstetten  
in Schiffs

1a-798

Joannis de Fonte compendium libri I sen-  
 tentiarum. Brevis prolocutio incipit: Ad  
 preces studentium dum essem lector presulano  
 et ut fratres pauperes sub compendio sen-  
 tentiarum haberent librorum sententiarum or-  
 dinis minorum fratrum per modum compen-  
 dii sententiarum distinctionum questionum  
 et ab ejusdem voluminis recollegi et primor-  
 ni libri. Subdens communiter in quibus ma-  
 gister a doctoribus non tenetur. Operis  
 initium est: Veteris ac nove legis et di-  
 stinctio prima decem habet conclusiones.  
 Authorem hujus compendii esse Joannem  
 de Fonte Ord. Minor. dicetur infra in co-  
 dice CXCI. n. 2.

2

Vocabularius  
seu speculum  
juris.

85a-143a

Vocabularius, seu speculum juris; utrumque  
 enim nomen praefert. Rubrica praefixa est:  
 "Inceptio vocabularij juris canonici." In cal-  
 ce vero legitur: "Explicit utriusque juris lucidifi-

Seitenstetten

in Schiffs

Seitenstetten



## Seitenstetten, Benediktinerstift, Cod. 142

Österreichische Akademie der Wissenschaften, Institut für Mittelalterforschung, Abteilung Schrift- und Buchwesen: [manuscripta.at](https://manuscripta.at) -  
Mittelalterliche Handschriften in österreichischen Bibliotheken

Permalink: [manuscripta.at/?ID=27479](https://manuscripta.at/?ID=27479)

Hill Museum & Manuscript Library, Saint John's University, Collegeville MN, USA - Online manuscript description:  
[OLIVER - Online manuscript description \(HMML\)](#)